

Mottagare
Regionstyrelsen

Revisionsrapport. Uppföljning av 2022 års granskningar Regionstyrelsen

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att lämna förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget.
- Regiondirektören får i uppdrag att ta fram en beskrivning av hur regionstyrelsens uppsiktsplikt utövas.
- Regiondirektören får i uppdrag att se över och uppdatera riktlinjerna för exploateringsprocessen. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsen senast i december 2025.
- Regiondirektören får i uppdrag att ta fram ett förslag till ”Program med mål och riktlinjer för privata utförare”. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsen senast i december 2025.

Sammanfattning

KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att följa upp revisionsgranskningar från år 2022. Detta med anledning av att de granskningsinsatser som genomförs ska leda till att verksamheterna utvecklas.

Syftet med uppföljningen har varit att studera och bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskningsrapport nedan:

- Regionstyrelsens uppsiktsplikt
- Insyn i verksamheter på entreprenad
- Mark- och exploateringsverksamheten
- Styrning och internkontroll inom räddningstjänsten
- Verkställighet av beslut

Revisorernas samlade bedömning är att åtgärder delvis har vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer.

Regionstyrelsen instämmer i allt väsentligt i revisorernas rekommendationer. Det är glädjande att räddningstjänstens arbete med intern kontroll utvecklats sedan föregående granskning.

Utifrån resultatet av uppföljningsgranskningen kring regionstyrelsens uppsiktsplikt rekommenderas regionstyrelsen att:

- Se över möjligheten att utarbeta en avsiktsförklaring eller att komplettera styr- och ledningsprocessen med en beskrivning av hur uppsikten utövas.
- Se över om rapporteringen till regionfullmäktige kan kompletteras med en utvärdering avseende utövandet av uppsiktsplikten.

Utifrån resultatet av uppföljningsgranskningen av insyn i verksamheter på entreprenad rekommenderas regionstyrelsen att:

- Utifrån uppsiktsplikten föreslå till fullmäktige att anta ”Program med mål och riktlinjer för privata utförare”.

Utifrån resultatet av uppföljningsgranskningen av mark- och exploateringsverksamheten rekommenderas regionstyrelsen att:

- Aktualisera regionens övergripande riktlinjer för exploateringsprocessen då de antogs 2014-12-15 och inte har reviderats sedan dess.

Utifrån resultatet av uppföljningsgranskningen av verkställighet av beslut rekommenderas regionstyrelsen att:

- Initiera en ändring av regionfullmäktiges arbetsordning så att den utöver att två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt, även reglerar att ej verkställda beslut av uppdrags- och verkställighetskaraktär blir föremål för uppföljning och redovisning i fullmäktige.
- Ta fram en utarbetad nedtecknad strategi för återrapporering av verkställighet avseende fullmäktiges beslut.
- Som ett led i beredningsprocessen tillse att beslutsunderlagen i större utsträckning inkluderar en tidsram för när verkställighet ska återrapporeras i fullmäktige samt i den mån det är möjligt – i beslutsparagrafen inkludera bestämmelser kring när och hur återrapporering i fullmäktige ska ske i beslutsparagrafen.

Ärendebeskrivning

KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att följa upp revisionsgranskningar från år 2022. Detta med anledning av att de granskningsinsatser som genomförs ska leda till att verksamheterna utvecklas.

Syftet med uppföljningen har varit att studera och bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskningsrapport nedan:

- Regionstyrelsens uppsiktsplikt
- Insyn i verksamheter på entreprenad
- Mark- och exploateringsverksamheten
- Styrning och internkontroll inom räddningstjänsten
- Verkställighet av beslut

Revisorernas samlade bedömning är att åtgärder delvis har vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen lämnar följande svar angående rekommendationerna riktade till regionstyrelsen.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen att:

- Se över möjligheten att utarbeta en avsiktsförklaring eller att komplettera styr- och ledningsprocessen med en beskrivning av hur uppsikten utövas. För att tydliggöra för nämnder och bolag hur regionstyrelsen utövar sin uppsikt och arbetar med samordning.
- Se över om rapporteringen till regionfullmäktige kan kompletteras med en utvärdering avseende utövandet av uppsiktsplikten. En sådan rapportering kan bidra till att identifiera utvecklingsområden och stärka arbetet med uppsikt/samordning.

Regiondirektören får i uppdrag att ta fram en beskrivning av hur uppsikten utövas och åiterrapportera detta till regionstyrelsen. Det är rimligt att det ska finnas en tydlig beskrivning av vad uppsiktsplikten innebär och hur den utövas. Avseende utvärderingen av uppsiktsplikten så finns det i årsredovisningen. Arbetet kan med fördel utvecklas och följa det som tas fram i den kommande beskrivningen av uppsiktsplikten.

Insyn i verksamheter på entreprenad

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen att:

- Utifrån uppsiktsplikten föreslå till fullmäktige att anta ”Program med mål och riktlinjer för privata utförare”.

Regionfullmäktige ska för varje mandatperiod enligt kommunallagen 5 kap 3§ anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.

I reglementet med allmänna bestämmelser 1 kap. 19 § för regionstyrelsen och övriga nämnder finns beslutat följande:

19 § För skötseln av en angelägenhet inom nämndens verksamhetsområde får nämnden upphandla privata utförare. När skötseln genom avtal har lämnats över till en privat utförare, ska nämnden kontrollera och följa upp verksamheten.

Om nämnden sluter avtal med en privat utförare, ska nämnden genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

Uppföljning av den verksamhet som utförs av privata utförare görs av respektive nämnd. En samlad uppföljning för regionen redovisas i årsredovisningen. Men den kan utvecklas. Regionstyrelsen bör även utifrån uppsiktsplikten ha information om hur nämndernas uppdrag genomförts. Bedömningen är att regionstyrelsen bör initiera ett arbete med att ta fram ett program och besluta om hur uppföljning ska ske.

Mark- och exploateringsverksamheten

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen att:

- Aktualisera regionens övergripande riktlinjer för exploateringsprocessen då de antogs 2014-12-15 och inte har reviderats sedan dess.

Ett arbete pågår på samhällsbyggnadsförvaltningen, mark- och exploateringsavdelningen för att beskriva de olika processer som tillsammans bildar exploateringsprocessen. Ett exempel är att det nu finns en tydligare beskrivning av processen i exploateringsplan och budget. Regiondirektören får i uppdrag att se över riktlinjerna för exploateringsprocessen och återrapportera det senast i december 2025.

Verkställighet av beslut

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen att:

- Initiera en ändring av regionfullmäktiges arbetsordning så att den utöver att två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt, även reglerar att ej verkställda beslut av uppdrags- och verkställighetskaraktär blir föremål för uppföljning och redovisning i fullmäktige. Detta för att öka den grad återrapportering sker till fullmäktige.

Regionfullmäktige beslutade den 17 februari 2025 12 § om ändring i arbetsordningen. I arbetsordningens 37 § införs ett nytt stycke som anger att regionstyrelsen och övriga nämnder minst en gång per år ska redovisa de beslut av uppdragskaraktär som inte har verkställts. Rekommendationen anses därmed omhändertagen.

- Ta fram en utarbetad nedtecknad strategi för återrapportering av verkställighet avseende fullmäktiges beslut.

Efter kontakt med KPMG har den här rekommendationen tolkats som att det är en tydlig beskrivning av hur fullmäktiges beslut expedieras och följs upp som ska tas fram. Det har påbörjats av regionstyrelseförvaltningens kansli.

- Som ett led i beredningsprocessen tillse att beslutsunderlagen i större utsträckning inkluderar en tidsram för när verkställighet ska

återrapporteras i fullmäktige samt i den mån det är möjligt – i beslutsparagrafen inkludera bestämmelser kring när och hur återrapportering i fullmäktige ska ske i beslutsparagrafen.

Det är rimligt att uppdrag som ska återrapporteras inkluderar en tidsram. Det här arbetet har, precis som nämns i rapporten pågått under det senaste året under ledning av regionstyrelseförvaltningens kansli.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen instämmer i allt väsentligt i revisorernas bedömningar och rekommendationer. Det är glädjande att räddningstjänstens arbete med intern kontroll har utvecklats sedan granskningen genomfördes.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse regionstyrelseförvaltningen daterad 2025-02-26
Uppföljning av revisionsrapporter från år 2022 daterad 2024-12-13

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Ulrika Jansson
Ekonomidirektör

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningens kansli
Regionstyrelseförvaltningen avdelning beredskap och säkerhet
Miljö- och byggnämnden